

TARTALOMJEGYZÉK

Hit- és erkölcsstan óratervezési sablon és mintaóraterv	1. oldal
Óratervezet 4. osztály Imádkozzunk! A közbenjáró ima / Péter szabadulás a börtönből (Az apostolok cselekedetei 12,1—19)	4. oldal
Óratervezet 11. osztály Szakadék Isten és az ember között: a bűn	16. oldal

HIT- ÉS ERKÖLCSTAN ÓRATERVEZÉSI SABLON ÉS MINTAÓRATERV

A munkaterv részei

I. Alapvető tudnivalók a foglalkozásról

1. Textus/téma

2. Korcsoport

3. Létszám

4. **Cél** (a célmeghatározás legyen egy-fókuszú, téma-specifikus, a gyermekek, illetve a fiatalok életkori sajátosságaihoz igazodó, legyen tekintettel továbbá az adott téma kognitív, affektív és pragmatikus vetületeire és foglalja magában a közvetítendő üzenetet is.)

5. **Aranymondás és/vagy új ének** (énekszám és kezdősor; a református énekeskönyvből)

6. Eszközök

7. **A felhasznált irodalom jegyzéke**, amely legyen legalább négy nyomtatott szakanyag forrás a Biblián és a hittankönyvön kívül, internetes források csak megbízható honlapokról

II. Szaktudományos elemzés (a bibliai szöveg exegetikai elemzése, hermeneutikai, kortörténeti megjegyzések, dogmatikai-etikai vonatkozások)

III. Társtudományok vonatkozásai (pl. irodalom, művészetek, történelem, természettudományok)

IV. Didaktikai elemzés (a csoport sajátosságai a választott témával kapcsolatban: életkori jellemzők, esetleg speciális problémák, csoportadottságok, a téma megközelítése, didaktikai nehézségek, a kitűzött cél, az oktatási stratégiák, módszerek és választott eljárások alátámasztása, az óra felépítésének és tagolásának magyarázata)

V. Óravázlat

Bevezető szakasz:

Liturgikus kezdés (éneklés, imádság – ha az imádság kötött, akkor az indokolandó, szabad imádság esetén leírandó a tervezett imádság szövege)

Új ének (református énekeskönyvből, indokolt esetben gyűjteményekből, a megtanítás lépéseit is le kell írni) – nem kötelező tartalmi elem

Ismétlés (ismétlés módjának leírása, kérdések, feladatok megnevezése), vagy rövid kapcsolás az előzményekhez

Motivációs szakasz:

A gyermekek/fiatalok figyelmének a tárgyalandó tananyagra/témára irányítása

(történhet játékos formákban, rávezető beszélgetéssel, állásfoglalás kérésével, saját élmények, tapasztalatok felszínre hozásával, ötletbörzéssel, kapcsolódó szöveg felolvasásával, vizuális eszközök felhasználásával stb.)

Tananyag-, témafeldolgozás szakasza:

Téma megnevezése, „problematizálása”, célok, feladatok, várható eredmények felvillantása

Témabemutató módjának, illetve a tananyag közlésének leírása (tartalmi

strukturálás, azaz a gondolatmenet leírása vázlatpontokba szedve) – tanári aktivitás esetén munkamód (pl. bibliai szöveg-, más szöveg-, vagy műalkotáselemzés)

– tanulói aktivitás esetén

Probléma, illetve feladat és annak megoldása munkáltatással (egyéni, pár-, csoportmunka, feladatok pontos megnevezésével)

Eredmény-, illetve ismeretösszegzés, ezek kiegészítése, rögzítése

(eljárási módok, módszerek)

Tanultak alkalmazása, átvitele más helyzetekre, ellenőrzése (ezek módjának megnevezése és a szükséges eszközök mellékelése)

Bezárás szakasza:

Záró imádság (imádság szövege), ének

Egyéb megjegyzések:

Szervezési mód = frontális, egyéni, párban folyó, csoportmunka

Módszer = előadás, magyarázat, elbeszélés, tanulók kiselőadásai, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltató módszer, kooperatív módszer, szerepjáték, házi feladat stb.

Eszközök = természeti tárgyak, hangszerek, tanári kézikönyv, tankönyv, saját rajz, munkafüzet, feladatlap, atlasz, folyóirat, CD, diafilm síkmodell, írásvetítő, táblarajz, táblai szöveg, vázlat stb.

Az óra elemeinek sorrendje fölcserélhető és egymásba olvasztható, szükség szerint.

Óratervezési sablon

IDŐ	AZ ÓRA FÁZISAI ÉS TARTALMA	SZERVEZÉSI MÓD/MUNKAFORMA	MÓDSZER	ESZKÖZÖK

Mellékletek: feladatlapok, képek, stb.

Károli Gáspár Református Egyetem

Hittudományi Kar

Valláspedagógiai és Pasztorálpszichológiai Tanszék

Tanszékvezető: Dr. Németh Dávid

Előadó: Dr. Siba Balázs

HITTANÓRA-TERVEZET

20. IMÁDKOZZUNK! A KÖZBENJÁRÓ IMA

PÉTER SZABADULÁSA A BÖRTÖNBŐL

(Az apostolok cselekedetei 12,1—19)

Készítette:

Szabóné Zimányi Noémi

hittanár-nevelő MA

Budapest, 2016. április 14.

I. Alapvető tudnivalók a foglalkozásról

1. **Textus: ApCsel 12,1—19**

2. **Korosztály: 4. évfolyam**

3. **Létszám: 12 fő**

4. **Fő hangsúly: Közbenjáró imádság**

Kognitív cél: Péter szabadulásának a történetén keresztül a közbenjáró imádság megismertetése.

Affektív cél: A közbenjárásra motiváló érzelmek előhívása.

Pragmatikus cél: Olyan helyzet teremtése, amelyben a közbenjáró imádságot gyakorolhatják és átélhetik az órán.

(A fenti célok az RPI által javasolt célok, a későbbiekben a Tanári Segédletben lehet majd megtalálni.)

5. **Aranymondás:** „Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének.” Jakab levele 5,16

6. **Eszközök:** színes képek, székek, kártyák megkezdett mondatokkal, forgatható imakönyvek, filcek

7. **Felhasznált irodalom:**

Dr. Németh Dávid: Vallásdidaktika, jegyzet, 2015;

Michael Cole – Sheila R. Cole: Feljődésleleken, Osiris, 2006;

Életkori sajátosságok: Szerk.: Surányi Zoltán, Szakmai segédanyag: RPI, 2015;

Biblia magyarázó jegyzetekkel. Budapest, Kálvin János Kiadó, 2009;

Keresztyén Bibliai Lexikon, Kálvin Kiadó, Budapest, 1995;

Dr. Lenkeyné dr. Semsey Klára: Az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv magyarázata, JK;

Jochen Westhof: Biblische Geschichten lebendig erzählen, Gütersloh, 2011

II. Szaktudományos elemzés

Az órán két nagy témát teológiai érintünk. Az egyik a csoda, a másik a közbenjáró imádság témája.

1. Péter szabadulásának a csodája:

Ez a történet azért olyan fontos teológiailag is, mert már Jézus feltámadása után történt. Azt igazolja, hogy a bibliai csodáknak nem szakadt vége Jézus feltámadásával. Átvezet ez a történet az egyház mai korszakába, erősíti az Isten mai napig működő csodatevő hatalmába vetett hitet. Ami elkezdődött a bibliai korban, az nem szakadt meg, folytatódik. Péter szabadulása egy olyan csoda volt, amely egy küldött (angyal) közreműködése révén történt meg. Ahogyan a legtöbb biblia csoda hátterében egy-egy életveszélyes helyzet, kilátástalan állapot állt, itt is egy emberileg kilátástalan helyzetben lépett Isten közbe.

a) Péter helyzetének reménytelensége:

A kegyetlen Heródes személye:

A történet idején Palesztinában, Kr. u. 37 és 41 között, I. Agrippa uralkodott. Ő a Heródes család tagja volt, Nagy Heródes unokája. A 12. fejezet csak családnevén, Heródesként említi. I. Agrippa a keresztyénekkal kegyetlenül bánt. Lukács konkrétan csak az jegyezte le, hogy Jakabot kivégeztette, viszont utalt arra, hogy a gyülekezet egyes tagjaival is kegyetlenkedett (ApCsel 12,1). Heródes mártíromságot követelő

keresztyénüldözése átgondoltnak tűnik. Az alakuló keresztyén közösség egyik tagjának meggyilkolása után egy vezető megöletését vette terve. Az Újszövetség tanulsága szerint Péter már másodjára került börtönbe a Krisztusba vetett hite miatt (ApCsel 4). Míg az első esetben Jánossal együtt egy konkrét esemény következményeként tartóztatták le őket, ezúttal egyedül volt, és azt a fáradságot sem vette az uralkodó, hogy egy konkrét tett elkövetésére hivatkozzon. Kegyetlenkedés céljából és népszerűségi vágyból (ApCsel 12,1—3) vett tervbe egy kirakatpert. Ezek a körülmények utalnak arra, hogy Péter valóságos életveszélyben volt. Már nem reménykedhettek a gyülekezet tagjai abban, hogy most is egy szóbeli figyelmeztetéssel szabadon engedik az apostolt (v. ö. ApCsel 4,18). I. Agrippa igyekezett népszerű lenni a népe között, ezért figyelt a vallási szokásokra. Pétert azért nem végeztette ki azonnal, mert a kovásztalan kenyerek idején nem intézhettek bírósági ügyeket. Így meg kellett várnia az ünnep végét, amit Niszán hó 14-21-ig tartott. Heródes kegyetlenségét támasztja alá a csoda utáni események megemlézése is: a katonaságot kivégeztette. Folytatta is volna kegyetlenkedését bizonyára, ha nem hunyt volna el hirtelen. Halála Isten büntetéseként következett be.

A fogság körülményei:

Pétert indokolatlanul szigorú őrizettel tartották fogva. A négy katonai őrség nem azt jelenti, hogy egyszerre 16-an vigyáztak rá, hanem a zsidó szokás szerint éjszaka összesen 4 őrség, mintegy három óránként váltotta egymást. Katonák között aludt Péter, ami ezt jelenti, hogy a biztonság érdekében a katonákhoz láncolták a foglyokat, hogy kizárt legyen a szökés. Pétert rendkívül szigorúan akarták őrizni. Dupla őrizetet kapott. A láncok mellett még a cella ajtaja előtt is volt őr.

b) A csoda eseménye

Az Újszövetség nem magyarázza meg, hogy pontosan ki is az Úr angyala, hanem egyszerűen megemlíti, tényként közli a létét. Az Úr angyalának ebben az esetben nem elsősorban hírnöki, üzenetközvetítő feladata van, hanem segítő. Végrehajtja az Istentől kapott megbízatást. Az Úr angyala a sötét és reménytelen cella mélyére világosságot vitt. A történet mutatja, hogy Isten számára nincsen olyan veszélyes helyzet, amiből ne tudna kiszabadítani. Péter kiszabadul, miközben „magától” nyílnak meg az ajtók. Ugyanaz a szó szerepel „automaté” a görög szövegben, mint a magától növekedő vetés esetében (Mk 4,28). Isten munkája ez a „magától”, hiszen világos, hogy e történés mögött az Isten szabadító akarata áll. Az angyal csak addig volt Péter mellett, amíg el nem hagyta a veszélyes zónát, ameddig a legnagyobb szüksége volt rá.

c) Felelet a csodára

Kétféle reakcióval találkozunk. Az egyik az azonnali hit és hitvallás. A másik a hitetlenkedés és az azt követő csodálat.

Péter reakciója: Hitvallás

Az egyik reakció Péteré, akivel a csoda megtörtént. A csoda számára kijelentést hordozó, prófétikus volt. Péter hitvallásos mondatot mond: *„Most tudom igazán, hogy az Úr elküldte az ő angyalát, és kimentett engem Heródes kezéből és mindabból, amit a zsidó nép várt.”* ApCsel 12,11

A gyülekezet reakciója: Kétkedés – Ámulat

A gyülekezet először hitetlenkedéssel reagált. Könnyebben feltételezték, hogy nem Péter az, hanem az angyala. (Sokan hitték akkor, hogy mindenkinek egy saját védőangyala van.) Erős kifejezéssel illették a szolgálólány állítását. Ahol az emberi képzelet véget ér, Isten még ott is tud cselekedni. A gyülekezet Istent szabadulásért kért, és amikor ezt megkapta, nem hitte el addig, amíg a saját szemükkel nem látták, hogy Péter valóban kiszabadult. Miután meggyőződtek a saját szemükkel, elámultak.

2. A közbenjáró ima:

Az első gyülekezetek mindennapi életéhez tartozott a közös imádság is (12. v.), aminek része volt a másokért való ima is. Míg az Ószövetségben a közbenjárás elsősorban a próféták és a papok feladata volt és a próféták a nép érdekében imádkoztak Istenhez, a papok pedig áldozat bemutatásával is közbenjártak, addig ez a helyzet Jézus halála és feltámadása után alapvetően megváltozott.

Az Ószövetségben számtalan helyzetben hangzik el közbenjáró ima:

- Ábrahám könyörög Sodomáért (1Móz 18,23kk.): Ábrahám a végletekig közbenjárt, hogy Isten kegyelmezzen meg a bűnös városnak. Ez a példa megmutatja, hogy a közbenjárásnak gyakorlatilag nincsen határa. Bár Isten meghallgatta Ábrahám kérését, a büntetést mégsem kerülték el.
- Mózes közbenjár a népért (2Móz 32,11—13.31—32; 4Móz 13; 14,19): Mózes is bűnbocsánatért esedezett Istenhez a bálványimádó nép miatt. Isten megbocsátott, mert megszánta a népét.
- Sámuel imádkozott a népért (1Sám 7,5—6,8—9), hogy Isten bocsássa meg a bálványimádást. Az imádságot megelőzte az, hogy a nép a bálványoktól megszabadult.
- Dávid könyörgött Istenhez, hogy a gyermeke gyógyuljon meg (2Sám 12,16—18). A gyermek azonban meghalt.

Istent a közbenjáró imában meg lehet kérni arra, hogy egy szükséget szenvedő ember vagy nép életét fordítsa jóra, ítéletét ne hajtsa végre, bocsásson meg. Lehetséges, hogy akiért közbenjárunk, maga nem tud imádkozni. Lehet, hogy olyan elesett állapotban van, Istentől elfordult állapotban van, és ezért pedig nem látja be, hogy neki Isten segítségére volna szüksége.

Az Újszövetségben is találkozunk közbenjáró imádsággal:

- Jézus könyörög a tanítványokért (Lk 22,32; Jn 17): Jézus egy tanítványért jövőjéért külön is közbenjárt, Péterért. Konkrétan hitben való kitartást kért. A főpapi imádságában Jézus azért imádkozott, hogy a tanítványok álljanak ellen a gonosznak, maradjanak meg majd a hitben.
- Jézus könyörög ellenségeiért (Lk 23,34): Jézus olyanokért is könyörög, akik nem hisznek Benne, bűnbocsánatot kér nekik.
- A feltámadt Krisztus mint mennyei főpap könyörög az övéiért a mennyei Atya jobbján. Esedezése a végítéletet befolyásoló bűnbocsánatra vonatkozik (Róm 8,34; Zsid 7,25)
- Szentlélek, a Pártfogó közbenjár (Jn 14,16).

A bibliai példák alapján összefoglalva elmondható, hogy a közbenjáró imádság szólhat:

- egy emberért vagy közösségért,
- szenvedőkért,
- hívőkért, hitetlenekért,
- múltira vonatkozó eseményekért (bűnbocsánat),
- a jövőre vonatkozó eseményekért: pl. hitben való megmaradásért.

Péter fogsága idején a gyülekezet kitartóan harcolt azzal az egyetlen fegyverrel, amivel Jézus is: imádkoztak (Lk 23,33—46). Péter fogsága több napig tartott, a gyülekezet kitartóan imádkozott szabadításért. Buzgó imádság szó szerint azt jelenti, hogy odaszánt lélekkel (5. v.), komolyan és őszintén, hittel kérték Istent.

III. Társtudományok vonatkozásai

(pl. irodalom, művészetek, történelem, természettudományok)

Ennél az óratervről ez nem jellemző szempont.

IV. Didaktikai analízis

Ebben az életkorban James W. Fowler szerint a gyermeki hitnek jellemzője a mitikus-szószerinti. Amit Istentől tud a gyermek, azt konkrétan képzelel el. Az imádság meghallgatása számára azt jelenti, hogy a kéréseket Isten konkrétan teljesíti. A vizsgált bibliai történetben, egy konkrét helyzetben, konkrét kérésre Isten egy konkrét választ ad.

A negyedikes gyerekek elfogadják a csodatörténetek valóságát és igazságát. Nem kételkednek abban, hogy amit a tekintélyszemély (hitoktató, lelkész) nekik elmond, az ne volna igaz. Mindemellett már kérdéseket

tesznek fel, amelyek a csodatörténetek valóságára vonatkoznak. Fontos, hogy ezeket megválaszoljuk. A csodatörténetek elmesélésénél fontos, hogy ne csak tényszerűen közöljük, hanem jelenjen meg a csodálat hangja is. De érdemes megszólaltatni a kételkedés hangját is. Ezt úgy lehet megtenni ebben az esetben, hogy a csodaelbeszélés hallgatóinak a gondolatait hangosítjuk ki.

A negyedikes gyerekek elfogadják a csodatörténetek valóságát és igazságát. Nem kételkednek abban, hogy amit a tekintélyszemély (hitoktató, lelkész) nekik elmond, az ne volna igaz. Mindemellett már kérdéseket tesznek fel, amelyek a csodatörténetek valóságára vonatkoznak. Fontos, hogy ezeket megválaszoljuk. A csodatörténetek elmesélésénél fontos, hogy ne csak tényszerűen közöljük, hanem jelenjen meg a csodálat hangja is. De érdemes megszólaltatni a kételkedés hangját is. Ezt úgy lehet megtenni ebben az esetben, hogy a csodaelbeszélés hallgatóinak a gondolatait hangosítjuk ki.

A tíz évesek nagy igazságérzettel rendelkeznek, felháborodnak az igazságtalanságokon, együtt éreznek a hiányt szenvedőkkel, vagy azokkal, akikkel igazságtalanul bánnak. Péter igazságtalanul került börtönbe, együtt tudnak érezni vele. Ebben az életkorban már számtalan sajátélményt el tudnak mesélni, amikor igazságtalanul bántak velük. Ezek az élmények élénken élnek bennük. Ezért fontos, hogy történet végén a „jó” elnyeri jutalmát: kiszabadul abból a börtönből, ahova mások gonoszága miatt került. Nem Heródes győzött ebben a helyzetben, hanem Isten. Ez a reményre is tanítja őket. Képesek

Negyedik osztályra már tudják a gyerekek, hogy mit jelent imádkozni és hogyan kell (amennyiben elsős koruktól járnak hit-és erkölcstan órára). Ha azonban arra kérjük őket, hogy mondjanak valamilyen témát, amiért együtt tudunk imádkozni, akkor ezek a témák még legtöbbször saját magukra vonatkoznak. A másokért való imádságra meg kell őket tanítani a konkrét imádkozás gyakoroltatása által. Az affektív célt a kézműveskedés segít megvalósítani. Nem elég felszólítani a gyerekeket arra, hogy imádkozzanak másokért, hanem meg is kell tanítani, hogy hogyan tudják ezt megtenni.

A közbenjáró imádságra való tanításban érdemes a fokozatosság elvét követni, az érintettek körétkörét egyre tágítani. Ezért először a közvetlen családtagokért, majd barátokért, iskolatársakért, végül ismeretlenekért imádkozunk. Ezt tanítja majd a kézműveskedés nekik. A kisiskolások már képesek arra, hogy ne csak önmagukra gondoljanak. Kezdenek másokra is figyelni, és kezdenek képessé válni arra, hogy mások helyzetébe bele tudják képzelni magukat. Ahhoz, hogy a másokért való imádság igénye kialakuljon egy gyermekben, szükség van arra, hogy képes legyen beleérezni egy másik gyerek, a másik ember helyzetébe. Az empátia, azaz mások érzéseibe való beleézés, az abban való osztozás képessége 6 és 9 éves kor körül már kialakult a gyermekekben. A negyedikesek már képesek mások érzéseit is figyelembe venni. Az affektív cél megvalósítása érdekében az empátiát gyakoroltatjuk a ráhangoló játékkal. A szülőkkal való kapcsolat még eléggé meghatározó. Ezért a másokért mondott ima gyakoroltatását a legközelebb hozzájuk álló személyekért mondott imával kezdjük. Fontosak ebben a korban a kialakuló barátságok is. Az összebarátkozó gyerekek jobban figyelnek egymásra, támogatják egymást. Ezért a barátokért mondott imát érthetőnek tartják. A közbenjáró ima legnehezebb fokozata az ismeretlenekért mondott imádság. Erre hangoljuk rá őket a ráhangoló feladattal.

Az óra során sokszor kerül sok helyváltoztatásra, ezzel igyekszünk megfelelni az adott kor nagy mozgásigényének.

Az óra elején megjelenik egyfajta liturgikus kezdés. Ez a kezdés egész tanév során állandó. Ennek a lényege az, hogy egy egyszerű szöveggel kísért mozdulatsor ismétlésével indirekt módon jelezzük azt, hogy most itt elkezdődik valami, ami más, mint a korábbi órák, más, mint a szünet. a szöveg három részből áll. (Az Úr velem van! Az Úr veled van! Az Úr velünk van!) Az egyéntől a közösség irányába mutat a szöveg. A szöveg közben először magukra mutatnak a gyerekek, majd egymásra körben, végül pedig megfogják egymás vállát. Mivel ebben a korban már nem szívesen fogják meg egymás kezét, de az egymás vállának a megfogása kifejezi a közösséget. Imádság során megkérjük a gyerekeket, hogy nevezzenek meg három témát, amit a Hitoktató

imába foglal, és a gyerekek ámennel felelnek rá. A közbenjáró imádsághoz a kérő imádsággal közelítünk.

A ráhangoló játék lényege: empátia keltése olyan konkrét helyzetekre utalás révén, amelyben segítségre szorul valaki. Ezzel szempontokat adunk arra, hogy ha ismeretlen emberekért imádkozunk, akkor milyen konkrét szükséghelyzetre gondoljanak. Színes laminált lapokat terítünk ki a földre, és megkérünk mindenkit, hogy válasszon egyet, majd mesélje el, hogy mi van az ő képén. Ezután megmutatja a csoportnak a képet. Olyan képeket válasszunk, amelyek nem túl erősek, de egyértelműek. Javasolt témák a képekhez: beteg gyerek képe (lázas gyerek), valaki nehéz terhet cipel, valaki ázik az esőben stb.

Történetmesélés: Az átvezető mondat alatt a Bibliát kézbe véve utalunk arra, hogy az Isten Igéjéről lesz szó. Majd elhelyezzük jól látható helyre. Péter kiszabadulásának a történetét nem abban a sorrendben meséljük el, ahogyan a Biblia leírja. Az eseményeknek két helyszíne van, ahhoz azonban, hogy egy nézőpontból lehessen elmesélni az eseményeket, a sorrenden változtatni kell. Ez a változtatás azt is eredményezi, hogy ugyan a csoda végeredményéről hamar tudomást szerezhetnek a hallgatók, de a történetmondás végéig marad egy kis titok. A szemszög a gyülekezet közössége, a Mária, János Márk anyjának a házában levők közössége. Ez a nézőpont kapcsolódik össze az óra céljával és a témájával. A közbenjáró imádságot a gyülekezet mondja el. Ez a szempont segít az affektív cél elérésében is, a történetmesélés maga pedig a kognitív célhoz vezet el.

A történetmeséléshez az élőbábos feldolgozás módszerét választhatjuk. A gyerekeknek nem kell szerepet játszani, nem kíván semmilyen előkészületet a részükről. A módszer előnye, hogy a gyerekek figyelmét a szövegre irányítja, és a történetet is „lemozogják”. A kinezetikus típusú gyerekek számára ez különösen fontos. Ebben az életkorban még elviselik, ha a Hitoktató hozzájuk ér történetmesélés közben.

Az élőbábozott jelenet akkor kezdődik, amikor a gyülekezet együtt van, és imádkozik. Magát a csodát így csak el kell mesélni, de nem kell bemutatni. Bár a történet nem írja le az imádság tartalmát és formáját sem, de amit a kortörténet megenged, azt érdemes a történetmesélésbe beleszőni. Az imádságban legyen benne: Péter különösen reménytelen helyzetének a leírása; a helyzetével kapcsolatos saját érzelmek; konkrét szabaduláskérés. Jelen időben meséljük. Így lehet elvárni, hogy a mesélés szerint mozogjanak a gyerekek.

Amikor csodákat mesélünk hittanórán, akkor fontos, hogy úgy meséljük, hogy az elcsodálkoztasson. Erre jó eszköz, ha a csodálkozást verbálisan is kifejezzük a „nép” hangján, ebben az esetben a gyülekezet hangján.

A történetmesélés után a kognitív cél elérését egy feladat elvégzésével ellenőrizhetjük. Párokat alkotunk. Előre elkészített kártyákra mondatokat kezdünk el, amit a pároknak be kell fejezni. A válaszokat egyenként felolvassák a gyerekek. Nem kritizálunk, ha szükséges, akkor röviden korrigálunk.

A visszacsatoló kérdés és a beszélgetés a kognitív cél elérésében segít. A bibliai történet megértését tudjuk ellenőrizni, illetve a rövid beszélgetés során a gyerekek életvalóságát tudjuk összekapcsolni a bibliai történet üzenetével.

Aranymondás tanulása kapcsolódik az előző feladathoz. Miközben a gyerekek arra figyelnek, hogy valóban jól mondta-e a hitoktató, és minden elkezdett mondathoz illik az aranymondás, észrevétlenül megtanulják. Ha megtanulták megdicsérik őket.

A pragmatikus cél megvalósítását segíti a kézműveskedős feladat. Cselekedtetés által tanítunk. Az idő rövidege miatt a Hitoktató által előre elkészített forgatható imakönyvet készítenek a gyerekek. Ez a forgatható imakönyv egy hatszögletű hajtogatott papírforma. A gyerekek számára különleges, hogy forgatható. Mindig egy oldal van előttünk, ami 6 egyenlő szárú háromszögből áll. Gyakoroljuk együtt a használatát. Ezzel az imádkozó életre is neveljük őket úgy, hogy nem csak egy utasítást adunk, hogy imádkozzanak, hanem konkrétan egy olyan eszközzel látjuk el őket, ami segít is gyakorolni az imádságot (otthon is használható). Összesen három oldal van. Az 1. oldalra kerülnek a családtagok, a 2. oldalra a barátok, rokonok, a 3. oldalra pedig ismeretlenek élethelyzetei. Tágítjuk a körét azoknak, akikért imádkozhatnak. Házi feladatként megkérjük a gyerekeket, hogy írjanak fel további neveket és helyzeteket az imakönyvükbe. És hozzák

magukkal a következő órára. Fontos, hogy ne felejtjük el megkérdezni őket erről a jövő órán. Vagy akár be is iktathatjuk a következő óra elejére a közbenjáró imádságot ezzel a könyvvel.

Imádkozás: gyakoroljuk az imakönyv használatát. Mindenki keres a teremben egy nyugodt helyet magának. Odamegy, és kap 2 percet, hogy az imakönyv segítségével imádkozzon. Hívjuk fel a figyelmet arra, hogy amennyiben valaki készen van, várja meg, amíg a Hitoktató feláll, és ezzel jelzi, hogy letelt az idő, következik az éneklés.

Közös ima:

Új ének tanulásával erősíthetjük meg az eddig tanultakat.

Liturgikus zárás hasonló a kezdéshez. Szövege: „Áldjon meg minket az Úr! Áldjon meg téged az Úr! Áldjon meg engem az Úr!” Óra végén a közösségtől az egyén irányába változik a szöveg.

V. Óravázlat

IDŐ	AZ ÓRA FÁZISAI ÉS TARTALMA	SZERVEZÉSI MÓD/MUNKAFORMA	MÓDSZER	ESZKÖZÖK
2'	Óra eleji intézkedések	közös munka	létszámjelentés	csoportnapló
1'	Liturgikus kezdés A csoport körben áll a teremben.	közös munka	együttműködő	nincs, elegendő hely
1'	Ének Egy kedvenc ének eléneklése	közös munka	felkínáló	nincs, elegendő hely
2'	Ima Megkérjük a gyerekeket, hogy spontán nevezzenek meg 3 dolgot, amiért most a csoport együtt imádkozzon. (Rávezet a kérés témára.)	közös munka	együttműködő	nincs, elegendő hely
5'	Ráhangelés, motiváció (Téma: szükséghelyzetek) 1. Asztalon vagy földön szétszórunk színes képeket. Mindenki választ egyet magának tetszés szerint. 2. Egyesével mindenki elmondja, hogy mi látható a képen, majd megmutatja a csoportnak.	közös munka	együttműködő	fénymásolt képek megadott szempontok szerint
2'	Motiváció Megkérjük a gyerekeket, hogy válaszoljanak: Mi a közös a képekben? Beszélgetés végén hangozzon el a következő fogalom: „nehéz helyzet”.	közös munka	beszélgetés	fénymásolt képek megadott szempontok szerint
1'	Átvezető mondat Ma egy olyan valakiről szeretnék mesélni a Bibliából, aki nehéz helyzetben volt. Figyeljétek meg, hogy ki segített neki!	frontális	narratív	Biblia
7'	Történetmesélés	közös munka	élőbábos történetmesélés,	székek

Nyugtalanság tölti el János Márk anyjának a házát. Az arcokon nyugtalanság tükröződik. A sok vendég mind csak egy kérdést forgat a fejében: Vajon most mi történik Péterrel? Mi lehet vele? Vajon nagyon megkínózták-e a börtönben? Kiszabadul-e élve onnan? És vajon mi lesz, ha kihallgatják? Mi lesz, ha bűnösnek mondják? Csak tanácstalanul vonják fel a vállukat, nézegetnek egymásra. Eszükbe jut Heródes. Tőle semmi jót nem lehet várni! Az egy rettenetesen kegyetlen ember! Elszomorodnak. Nem mehetnek oda Péterhez, nem törhetnek be a börtönbe! Egy lehetőségük még van, egy eszközük még van. Imádság! Hiszen így imádkozott sok hívő előttük, Mózes, Ábrahám, Sámuel próféta, Dávid király, és Jézus is! Mindenki reménykedve imádkozni kezd! Urunk, Te kiszabadítottad népedet Egyiptomból, most szabadítsd ki Pétert is a börtönből! Hiányzik nekünk. Tudjuk, hogy most szenved. Ki tudja, mi történik vele! Ámen Teljes odaadással és erősen könyörögnek együtt, hogy Isten kegyelmezzon, szabadítsa meg Pétert. A mécses gyenge fénye mellett kitartóan könyörögnek. Erre valaki megzörgeti az ajtót. Mindenki meglepődik. Ki lehet az? Talán a katonák jönnek, hogy őket is vigyék? Rodé, a szolgálólány, ahogy kell, odaszaladt az ajtóhoz, félve kérdi:		dramatizálás A csoport tagjai székeikkel kört alakítanak ezzel jelképezve a Mária házában összegyűlteket; egy fiú és egy lány kivételével. Ők lesznek Péter és Rodé. Mielőtt elkezdjük, emlékeztessük őket erre a módszerre, a szabályokra. Szabályok: a gyerekek nem beszélnek, csak ha a Hitoktató erre utal, úgy mozognak, ahogyan a Hitoktató meséléséből következik. Megkérjük a gyerekeket, hogy mozdulataikkal kövessék a történetmesélést. (Pl. Péter bekopogott az ajtón- mondja a Hitoktató. Erre Péter kopog. stb.) A hitoktató mesél, néha odamegy egy-egy gyerekhez, kicsit megmozdítja.	(esetleg 2 kendő: Péternek és Rodénak a történet-meséléshez) megfelelő helyszín
--	--	---	---

Ki az? Péter vagyok. Erre a lány annyira elcsodálkozik, hogy csodálkozásában még a kaput is elfelejti kinyitni. Döbbent arccal szalad be a többiekhez, és mondja, hogy Péter az. Péter! Erre persze mindenki azt mondja, hogy: Elment az eszed! Börtönben van! Nem hisznek neki. De ő az! Nem lehet! Biztosan az angyala az! Erre megint zörögnek. Nagy nehezen nyitják a kaput. Nem is katonák, nem is angyal. Péter maga. Úgy elámultak, pedig mennyit imádkoztak ezért! Péter bemegy és mesélni kezd: Heródes katonái elfogtak. Letartóztattak és bevittek a börtönbe. De nem akármilyenbe. Tudjátok, hogy hány katona vigyázott rám? Kitaláljátok? 16!! Úgy aludtam, hogy kettőhöz odabilincseltek. A cellám ajtaja előtt meg örök vigyáztak. Ennyire őriztek! Elaludtunk. Egyszer csak világos lett. Valaki oldalba bökött. Nem tudtam, hogy mi van, hogy álmodom-e. És a bilincsek meg lehullottak. Gyorsan felvettem a sarumat, meg a ruhámat, ahogy mondta az angyal. Azt hittem, megint valami látomás lesz ez. De nem. Kimentünk az első ajtón. Semmi sem történt. Átjutottunk a második őrségen. Még mindig semmi. Kiértünk a nagy vaskapuhoz. Erre az kinyílt előttünk. Mentünk, mentünk az utcán.			
--	--	--	--

	Erre azt veszem észre, hogy egyedül vagyok. És akkor értettem meg, hogy Isten kiszabadított engem! Hiába a nagy és hatalmas Heródes, hiába ármánykodnak ellenem, Isten erősebb, mint a rosszakaróim, és erősebb, mint Heródes. Tudom, hogy sokan félnek ettől a földi királytól. Menjetek, és mondjátok el ti is mindenkinek, hogy Isten milyen csodálatos módon szabadított ki engem. A többiek meg csak hitetlenkedtek, hogy ilyet!			
4'	Visszacsatoló kérdés és megbeszélése Korábban feltett kérdést elismételjük: Ki segített Péternek? Beszélgetés a gyerekek életvalóságát érintő helyzetekről.	frontális	beszélgetés	nincs
5'	Feldolgozást segítő feladat (Páralkotás szimpátia szerint.) Fejezzétek be párosával az alábbi mondatot! 1. A gyülekezet azért imádkozott, mert... 2. A gyülekezet azért imádkozott, hogy... 3. Rodé azon lepődött meg, hogy... 4. Az imádkozók azért lepődtek meg, mert... 5. Isten megtanította a házban lévő imádkozó embereknek, hogy... 6. Azért érdemes másokért imádkozni, mert... A mondatokat felolvassák a párok. Megdicsérjük a gyerekeket.	páros munka	Minden pár kap egy kártyára írt mondatot, amit írásban be kell fejezniük a történet alapján.	kártyák a kérdésekkel
1'	Átvezetés az aranymondáshoz Van egy olyan bibliai idézet, ami minden egyes elkezdett mondathoz illik. Most ki fogjuk próbálni, hogy valóban illik-e.	frontális	narratív	nincs
3'	Aranymondás Az aranymondást úgy tanítjuk meg, hogy megkérjük a párokat	közös munka	együttműködő	táblára felírt aranymondás (tankönyv)

	hogyan az egyikük olvassa fel a mondat elejét, ami ki van nyomtatva a kártyájukon. Ezután a csoport hangosan együtt felolvassa az aranymondást. „Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének.” Jakab levele 5,16 Kérdés: Illik-e az aranymondás a megkezdett mondatokhoz?			
5'	Kézműveskedés (Részletes leírás alább.) - Az imakönyv használatát gyakoroljuk. - Mindenki ír az imakönyvébe; minden oldalra felírunk 1-1 nevet. - Elvonulnak imádkozni.	egyéni	manuális	forgatható imakönyv, filc,
2'	Imádság Mindenki elvonul a saját elkészített imakönyvével egy számára védett helyre imádkozni.	egyéni	együtműködő	forgatható imakönyv
1'	Közös imádság	közös munka	együtműködő	
2'	Énektanulás 474. dicséret „Istennel járni, lakozni, szent étellel...”	frontális	együtműködő	ének szövege
1'	Liturgikus befejezés Terem közepén körben „Áldjon meg minket az Úr! Áldjon meg téged az Úr! Áldjon meg engem az Úr!”	közös munka	együtműködő	elegendő hely

Kézműveskedés

Eszközök:

- fénymásoló papír
- ragasztó
- filc

Forgatható imakönyv elkészítése menete:

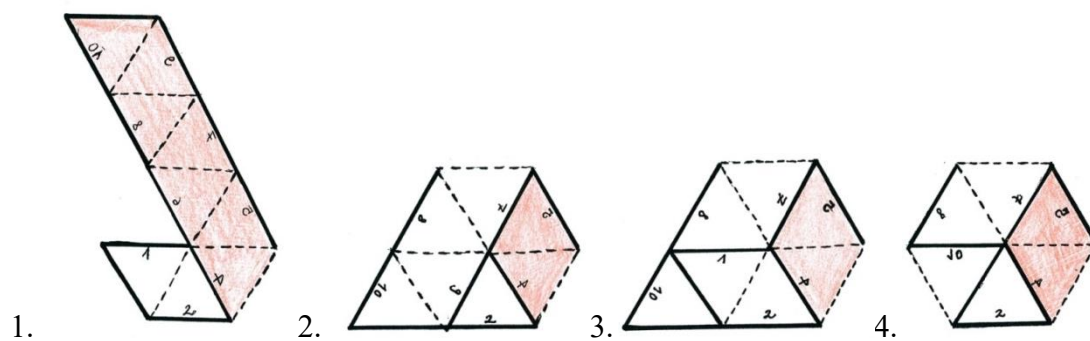
A) Vágjunk ki egy A/4-es lapból egy 4 cm széles csíkot. 4,5 cm-es egyenlő szárú háromszögeket hajtogatunk a csíkra. Berajzolhatjuk a háromszög oldalait előre, vagy csak behajtogatjuk.

B) A szaggatottal jelölt részeket vágjuk le.

C) Az alábbi 4 lépésben hajtogassuk össze a forgatós könyvünk alapját.

A hátoldalt színessel jelöltem. Megszámoltam a háromszögeket, hogy jobban lehessen követni a hajtogatás lépéseit. A szaggatott vonal a hajtásvonalat jelöli.

D) A 10-es háromszöget ráragasztjuk az 1. számúra.

(Segítségül megnézhető az alábbi videó: <https://www.youtube.com/watch?v=zVGaiakMMS8>.)

Károli Gáspár Református Egyetem
Valláspedagógiai és Pasztorálpszichológiai Tanszék
Hittanár-nevelőtanár MA

Szakadék Isten és az ember között: a bűn

Készítette: Szabóné dr. László Lilla

Budapest, 2026. március 4.

I. Alapvető tudnivalók a foglalkozásról

Téma: A bűn általános, illetve konkrét okainak feltárása és azok következményeinek ismertetése a Biblia szerint

Korosztály: 11. évfolyam

Létszám: 14 fő

Fő hangsúly: A bűn keresztyén értelmezésének a feldolgozása

- Kognitív cél: A tanulók megértsék, hogy a bűn lényege az Istentől való elszakadás.
- Affektív cél: A tanulók megérezzék, hogy a bűnről való beszéd célja nem a megszégyenítés, hanem a bűnbánat, a kegyelemhirdetés és a helyreállítás.
- Pragmatikus cél: A tanulók Istenhez forduljanak bűneikkel, Istentől eltávolodott állapotukkal.

Eszközök: Biblia, kivetítő, laptop, ppt, Biblia Projket link papírcetlik, bluetooth lejátszó, a dicsőítő ének szövege nyomtatva, mobiltelefon, spotify link

Felhasznált irodalom:

Németh Dávid: *Pasztorálanthropológia*, Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem – L'Harmattan Kiadó, 2012.

Németh Dávid: *Vallásdidaktika. A hit és erkölcs tanítása az 5-12. osztályban*, Budapest, L'Harmattan, 2017.

Ravasz László: *Kis Dogmatika*, Budapest, Kálvin, Kiadó, 1996.

Sebestyén Jenő: *Református dogmatika*, Iránytű Kiadó, 1994.

Peter Stuhlmacher: *Az Újszövetség bibliai teológiája I., Alapvetés, Jézustól Pálig*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2017.

Keresztyén Bibliai Lexikon, Bűn, <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-keresztyen-bibliai-lexikon-C97B2/b-C9942/bun-C9A3A/> , Letöltés: 2026. 02. 28.

II. Szaktudományos elemzés:

A posztmodern korra jellemző értékválság következményeképpen mind a közösségek, mind az egyének megéléseiben megfigyelhető, hogy a bűnnek egyre kisebb jelentőséget tulajdonítanak. Csupán jogi fogalomként redukálódott. A mindennapi szóhasználat is egészen átalakult: bűn este hat után megenni egy tábla csokit, de házasság előtti szexuális élet kapcsán már fel sem merül ez a kérdéskör.

Ezzel együtt az emberben megjelenik az aktuális értékpreferenciák alapján működő szégyen, büntudat, de egyre kevésbé reflektált módon, sokszor irracionális és irreális formában. Leginkább szorongásként érzük tetten, amitől sokan terápiás úton kívánnak megszabadulni. Mind a hétköznapi, mind a terápiás közegben

megvannak azok a módszerek, amelyek segítenek elhallgattatni vagy valami mód feldolgozni a legitim vagy illegitim módon megszólaló lelkiismeretet, a szégyen, a bűntudat, a kudarc érzéseit. .

Amikor bűnről tanítunk, nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a bűnösség funkcióvesztésének egyik oka épp az egyház korábbi moralizáló hozzáállása, amely a bűn kérdését elsősorban cselekedeti bűnökhöz kötötte, megfélemlítve arról, hogy a bűn elsőrenden Isten és ember kapcsolatának megromlása, tehát nem a hétköznapi szabályok félelemmel teli, kényszeres betartásával, hanem az élő Krisztusba vetett hit ajándékként szabadulhatunk fel a bűntudat nyomasztó érzésétől, hogy aztán teremjük a megtérés gyümölcseit.

A keresztyén ember viszonyulása a bűnhöz a bűnbánat Isten előtt. Ennek részei a mentségek keresése nélküli beismerés, magunk elítélése, fájdalom érzése, bűnbánat Isten előtt, a szabadulás vágyának megjelenése, valamint vágy a jóvátétel iránt. Ráadásul a jóvátétel is csupán gyümölcs lehet, a kegyelem megnyilatkozása, és semmiképpen sem egyszemélyes, Isten nélküli megoldás. Valójában a feltétel nélküli kegyelem az, melynek átélése, tudatosulása helyreállíthatja a bűnösséggel kapcsolatos téves cselekedeti elképzeléseket.

A bűn bibliai megközelítése lázadás, szövetségszegés. Hiszen Isten életszövetségre teremtette a képmását hordozó embert, a szabadakaratot pedig arra kapta, hogy Istennel közösségben, az Ő dicsőségére éljen.

Mind az Ószövetség kifejezései (céltevesztés, lázadás, elferdültség), mind az Újszövetségi bűn-fogalmak (céltevesztés, tudatos törvényszegés, elbukás, törvénytelenység, igazságtalanság) az Isten elleni lázadás irányába mutatnak, és a bűnt egyetemes emberi állapotként írják le (Róm 3,23; Zsolt 14,3). Pál hangsúlyozza, hogy a bűn nemcsak emberi cselekedetekben érhető tetten, hanem az emberen uralkodó erőként, ami alól Jézus Krisztus tud szabadulást hozni (Jn 1,29; Róm 8,1–3; 2Kor 5,21). A bűn az Ószövetségben és az Újszövetségben is egyértelműen egyetemleges, a bűnösség pedig halálos. Szabadulás egyedül Isten kezében van, kegyelem által. Így a bűn a Biblia szerint egyszerre antropológiai valóság (az ember állapota), teológiai probléma (Istennel való kapcsolat törése), és szoteriológiai kiindulópont (amely szükségessé teszi a megváltást).

II. Társtudományok vonatkozásai:

Irodalmi alkotások: pl. Dosztojevszkij Bűn és bűnhődés; József Attila Én nem tudtam és a Tudod, hogy nincs bocsánat versei.

Angolos osztályként angol nyelvű dicsőítő dalok bűn, bűnbánat témában.

Rembrandt: A tékozló fiú hazatérése festmény

III. Didaktikai elemzés:

Ebben az életkorban a bűn témája is az identitáskeresés területén szólíthatja meg a diákokat. Ebben az időszakban a fiatal mind a szüleitől, mind az egyháztól távolságot vesz, hogy rátalálhasson arra, hogy kicsoda ő valójában. Ezért sem érdemes a bűn témáját morális kategóriaként tárgyalni itt, arra majd az etikai témák adnak teret, hanem sokkal inkább identitás-kategóriaként: Istentől elszakadt bűnös vagyok, vagy Krisztusban bűnbocsánatot kaptam, visszafogadtam, Istenhez tartozó tanítvány.

Mivel a szintetikus-konvencionális hitmód a hallgató hitéhez tartozik, érdemes a tanóra alatt a bűnről szóló megnyilatkozások (internetes képek, a Biblia projekt rövid tanítása, parabola történet, dicsőítő ének szövege) felé irányítani a figyelmüket, ugyanakkor teret adni az önkifejezésnek is.

A 11E-ben ez az ötödik óra, amit hitvallásismereti anyaggal töltünk. Az előző alkalmak azt mutatják, hogy a diákok alapvetően érdeklődőek, de nem túl aktívak, csak ha nagyon konkrét feladatot kapnak.

A tanórán fontosnak tartom, hogy a bűnre, mint antropológiai jelenségre nézzünk rá, ezt célozza meg a motivációs szakasz, ahol internetes kereséssel gyűjtünk asszociációkat a témához. Innen haladunk abba az irányba, hogy honnan van a bűn és mi a következménye (a Biblia Projekt videóját használva), ami a teológiai értelmezést erősíti. A téma biztosan nem most kerül elő először, hiszen a bibliaismereti tananyag során is jónéhány megvilágításban előjött, de az előzőekben folytatott beszélgetések azt mutatják, hogy számukra ez még mindig egy nem nagyon értelmezhető református panel. Épp ezért fontos megtalálni egyrészt annak az útját, ahogyan összekötöm korábbi ismeretekkel, és a hittan tanulásának tágabb kontextusába helyezem, másrészt szeretnék egy olyan parabolát írni a számukra, amely a maguk korosztályos kontextusában segít valami mód megsejteni, megérezni az Atya megbocsátó, gyógyító, helyreállító akaratát.

A bűn kérdése természetesen hozhat fel személyes szégyenérzetet, valós vagy irreális büntudatot, így azt is fontosnak tartom, hogy az érzelmi, affektív céloknak is tere legyen, aminek jó formája a személyes önkifejezésre teret adó kreatív írásformák körül az öt érzékvers, és a tanóra végére tervezett dicsőítő énekkel, ami a bűnbánat és Isten kegyelme elfogadásának a tere lehet. Mivel angolos osztály, külön kihívás számukra, hogy az eredeti nyelven, angolul hallgatjuk az éneket, aminek a szövegét papíron követhetik.

Mivel a bűnről való beszéd haszna valójában a megváltás, a büntől való szabadulás evangéliuma, szeretném azt több módon és formában elérhetővé tenni, mint a parabola kifutása, az öt-érzék-versben a megbocsátás témája, az összefoglaló, áldásként mondott igék, illetve a záró dicsőítő ének témájában.

IV. Óravázlat:

Bevezető szakasz:

Állva: Áldás-békesség. Istennek dicsőség.

Köszöntés a Bibliából:

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16) (2. dia)

Ismétlés

A múlt héten a hitről beszélgettünk.

Miből vannak az itt olvasható, lila részek? (3. dia)

Emlékezték, több hitvallást is megnéztük, és ezek közül a keresztyének által legtöbbször, legegységesebben használt hitvallás az Apostoli Hitvallás. Már múlt héten említettem, hogy az elkövetkező hónapokban ennek az elemeivel fogtok ismerkedni. Amiről még én tanítok, az a hitvallás vége felé található:

„Hiszem a bűnök bocsánatát.”

Motivációs szakasz:

Egyéni munka : asszociációk gyűjtése (4. dia)

Írjátok be a goggle keresőbe a bűn szót, és szűrjétek le a képeket.

Csoportos brainstorming (5. dia)

Saját kútforrásból, vagy a képek használatával gyűjtsünk asszociációkat a bűn-re. Mi minden kapcsolódik ehhez a kifejezéshez? Írjuk fel a táblára.

Pármunka (6. dia)

Beszélgetsetek 2 percet a párokkal, hogy vajon honnan vannak mindezek a világban?

Ki az, aki megosztaná?

Az eredményeknek a téma feldolgozására előremutató kihangosítása.

Tananyag-, témafeldolgozás szakasza:

A bűn témájának bibliai bevezetése

Fel tudsz idézni olyan helyzetet, amikor tudtad, mi a jó, mégis valami a rossz felé húzott, terelt? (idő az átgondolásra)

Az ember örök tapasztalata a világban a bennünk jelen lévő rossz, gonosz. Pál apostol, akiről tavaly tanultatok, így fogalmazza meg a Rómaiaknak írt levélben: (7. dia)

Azt a törvényt találom tehát magamban, hogy – miközben a jót akarom tenni – csak a rosszra van lehetőségem. Mert gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint, de tagjaiban egy másik törvényt látok, amely harcol az értelmem törvénye ellen, és foglyul ejt a bűn tagjaiban lévő törvényével. (Róm 7,21-23)

Kiemelve az igéből más színnel:

Jót akarom tenni – rosszra van lehetőségem (8. dia)

gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint – foglyul ejt a bűn tagjaiban lévő törvénye (9. dia)

Még a keresztyének, akik Istennel szeretnének élni, még azok is küszködnek a bűnnel, pedig hisszük a bűnök bocsánatát. Ezzel együtt a bűn kérdése nem csak keresztyén kérdéskör, hiszen a körülöttünk és a bennünk lévő gonosz egyetemes tapasztalat. Ezért is fontos téma, hogy ezzel a nem könnyű, érzékeny témával foglalkozzunk.

Bűneset történetének átisméltése filmrészlettel (10. dia)

Isten emberei is kutatták, hogy honnan van a gonosz a világban, és honnan az az eredendően rossz természet, amit ki-ki megtapasztal magában és embertársaiban. A Szentírás első lapjain meg is találjuk a választ rá. Az Istennel való kapcsolatból ihletődve a szentírók egy jelképes beszéddel, a bűneset történetével beszélnek el a gonosz eredetét és a következményeit a világban.

Nézzük meg együtt az alábbi összefoglalót, miközben három kérdésre keressük a választ:

1. Honnan a bűn?
2. Mi a következménye?
3. Mit ígér Isten a bűnnel kapcsolatban?

Biblia Projekt Teremtés, 0,32-4,16 <https://www.youtube.com/watch?v=fVq0Tx9OZ6k>

Kérdések csoportos feldolgozása

1. Az ember engedetlensége
2. Megszakad a közvetlen kapcsolat Istennel, az élet forrásával
3. Küld egy szabadítót

A tananyag összekapcsolása korábbi ismeretekkel: (11. dia)

Ki ez a szabadító? Jézus Krisztus.

Emlékeztek a Heidelbergi Káté 1. kérdés-feleletére, amit a konfirmációtok alkalmából megtanultatok és ott ünnepélyesen elmondtatok:

„Mi néked életedben és halálodban egyetlenegy vigasztalásod?”

„az én hűséges Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok, aki az ő drága vérével minden bűnömért tökéletesen eleget tett s engem az ördögnek minden hatalmából megszabadított” -> Krisztusban Isten visszafogadott és új életet adott, ahol nem vagyok kiszolgáltatva a gonosznak

Apostoli Hitvallásban: Hiszem a bűnök bocsánatát.

Az egész Biblia és a keresztyének nagy története arról szól, hogy Isten ígérete beteljesedett! Jézus Krisztus megszüntette az Isten és az ember között létrejött a szakadékot, helyreállította a kapcsolatot. (12. dia)

A téma elmélyítése példatörténeten keresztül szerep-azonosulás segítségével: (13. dia)

A bibliai vagy akár a hitvallások nyelvezetét, ha nem ezekkel nőttünk fel, akkor elsőre idegennek érezhetjük, úgyhogy elgondolkodtam azon, hogy milyen történettel hozhatnám közelebb Hozzátok Isten bűnbocsánatot adó kegyelmét.

Jézus is sokszor példázatokban, képes beszédben próbálta elmondani azt, ami számunkra láthatatlan, ami Isten világáról, Isten országáról, a transzcendensről szól. A történetet úgy mesélem el, mintha Rólad szólna. Lesznek benne kemény részek, amiért előre is bocsánatot kérek. Lehet, hogy egy-egy helyen azt mondom, hogy na nem, én ilyet nem csinálok, de mégis arra kérlek, hogy most engedd bele magad, mint egy jó filmbe, hogy megérintsen a csattanó...

Képzeld el, hogy meghív az egyik barátod a 18. születésnapjára. Történetesen ez egy olyan barát, ahol medence is van az udvaron, úgyhogy már előre örülsz, hogy egy jó kis medencés partiban lesz részed. A családját is szereted, otthon érzed magad náluk, nagyon jófejek, igazán befogadóak a szülei is.

A buli is jól indul, jól érzitek magatokat. Te talán túlságosan is, mert egy kicsit többet iszol a kelleténél, és egy ponton jó ötletnek tartod, hogy a születésnapot ruhástól belökd a vízbe. Arra nem gondolsz, hogy a zsebében van a méregdrága mobilja, amit a születésnapjára vett meg, ráadásul a felét ő fizette a két hónapos nyári munkájából. A születésnapos épp ezért nem tartja túl viccesnek ami történt, azt pedig még kevésbé, hogy Te ahelyett, hogy bűnbánatot éreznél, még Neked áll feljebb, hogy miért akad ki ezen, majd kiszárad az a telefon, meg ez csak egy jó vicc volt.

Mindenesetre egy idő után elvadul a helyzet. Te egyre minősíthetlenebbül veszel részt a bulin, még egy méregdrága vázát is eltörsz, megrongárod az öntözőberendezést, az erősítőt és az azt működtető számítógépet, úgyhogy kihívják Rád a rendőrséget, és bevisznek a rendőrségre, ahol óvadékot írnak ki Rád.

A történet lehetséges kimenetelének átbeszélése:

Egyelőre eddig a történet. Szerintetek emberi logika szerint mi a folytatása?

Megszakad a kapcsolat a családdal, soha többé nem hívnak meg a buliba, haragban lesztek, megpróbálhatod helyre hozni, de esélyed sincs kifizetni azt a rengeteg pénzt, amivel nekik tartozol, stb.

A megváltás ajándékának szemléltetése:

Istennél egy egészen elképzelhetetlen befejezés is lehetséges.

Gondolom abban egyet értünk, hogy jogosan haragszik Rád a család. Nem csak a születésnapos (mégiscsak egy csomó kárt okoztál és még a születésnapot is tönkre tetted), hanem a családja is. Az apja nem is érti, hiszen mindig olyan nagy szeretettel fogadtak Téged, sokat jelentettél nekik. Ráadásul tudja, hogy sem Neked, sem a családnak nincs esélye kifizetni az óvadékot. Pedig ő nem szeretné, hogy ezzel a szégyennel és közmunkával töltsd a gimis éveidet.

Úgyhogy úgy dönt, hogy nem nézi tétlenül a következményeket, és meglátogatnak Téged a börtönben a fiával. Szeretnének esélyt adni, hogy helyre hozzátok ezt a kapcsolatot. (Közbe vetett következtető kérdés: Mi az, amit megtehetsz? Bánom, bocsánatot kérek...) Ahogy meglátod, hogy még ők jönnek meglátogatni, elszégyelled magad. Igazából már nagyon bánod. Tudod, hogy akkora kárt okoztál, amit nem nagyon lehet helyrehozni. Legszívesebben elsüllyednél szégyenedben. Mélyen dolgozik benned a bűnbánat, vágyasz a rendbehozott kapcsolatra, de nem nagyon tudod, hogy lenne lehetséges. Mindenesetre kifejezed feléjük a megbánást és bocsánatot kérsz mindazért, amit tettél. Ez az apa a fiára, és fia barátságára nézve azontúl, hogy mindent helyrehozott otthon, amit megrongáltál, kifizeti érted az óvadékot (Közbevetett összekapcsolás:

„Eltörölte a követelésével minket terhelő adóslevelet” Kol 2,14), *visszavonja a feljelentést és törölteti az eljárást a rendőrségnél, hogy ugyanígy szabadon és igazságban járhas mint a fia.* (Közbevetett összekapcsolás: Krisztus igazsága nekünk tulajdonítottik) *Mindemellé felajánlja a szeretetét, családjá vendéglátását* (Közbevetett összekapcsolás: meghívottak vagyunk Isten országába) *és vesz egy új telefont a fiának, hogy kapcsolatban tudj vele lenni* (Közbevetett összekapcsolás: bár Jézus Krisztust megölték, de Isten feltámasztotta, felment a mennybe és a Lélek által kapcsolatban lehetünk vele).

Összekapcsolás korábbi ismerettel: (14. dia)

A Bibliában is van egy Jézus által mesélt történet, amely hasonlóan a bűn kérdését feszegeti és ugyanígy van benne egy fiú és egy apa. Melyik az?

Tékozló fiú példázata

Rembrandt ezzel a festménnyel ragadta meg a hazaérkezés, a visszafogadás pillanatát, ahogyan Isten helyreállítja a kapcsolatot és nem kell bűnősként bolyonganunk tovább a világban.

A bűnhöz kapcsolódó személyes tapasztalatok megfogalmazása (15. dia)

Szégyen-bűntudat-bűnbánat-megbocsátás megéléseinek és fogalmainak a feltérképezése öt érzék verssel:

A történetben megjelent a szégyen, a bűntudat, a bűnbánat, de a megbocsátás is. Mindegyikről van személyes tapasztalatotok. Arra kérlek Titeket, hogy húzzatok egy lapot, és nézzétek meg, melyik fogalom szerepel rajta a fentiekből. Kérlek Titeket, hogy idézzetek fel egy olyan élethelyzetet, amiben megéltetek ilyet, és írjatok róla öt érzék verset. Két perccetek van erre. A szégyen, a bűntudat, a bűnbánat, a megbocsátás olyan mint

- egy kép (amit látni lehet)
- egy íz (amit ízlelni)
- egy tárgy/felület (amit tapintani lehet)
- egy illat/szag (amit szagolni lehet)
- egy hang (amit hallani lehet)

Válaszd ki az egyik hasonlatot, amivel szerinted a legjobban sikerült megragadni a megélést. Nézzük meg közösen ezekkel a hasonlatokkal, hogy milyen a bűnösség és milyen az abból való megszabadulás a megbocsátás.

A szégyen-bűntudat-bűnbánat-megbocsátás sorrendben felolvassuk a hasonlatokat, amelyeket visszahangosítva összefoglalom az óra anyagát.

Bezárás szakasza:

Összefoglalva a keresztyének tanítását a bűnről: (16. dia)

„Az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet.” (Lk 19,10)

„Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minden gonoszságtól.” (1Jn 1,9)

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

Bűnbánó imádság dicsőítő énekkel (17. dia)

Múlt órán megmutattam Nektek egy olyan éneket, amiben egy hitvallást hallhattunk. Most egy bűneivel, kudarcával küszködő énekes imádságát hoztam közétok, amit angolul, az eredeti feldolgozásban fogunk hallgatni. Nem csak a keresztyének között, hanem az egész világban nagyon híressé vált, csak a you-tube-on 500 millió megtekintése van. Lehet, hogy hallottátok már valahol.

Hallgassuk imádságként, Istennek hálát adva bűnbocsánatot adó szeretetért.

Lauren Diagle: You say énekének meghallgatása. Az angol szöveget kiosztom, így követhetik és elvihatik egy bűnbánó imádságra példaként.

Következő óra beharangozása:

Holnap lesz az utolsó óra, amit együtt töltünk. Készíték rá egy Kahoot-ot összefoglalásként, és azt beszéltek a tanárnővel, hogy aki 70% felett teljesít, az kap ebből az anyagrészből egy ötöst. Most óra után felkerül a Teams-be az összes ppt, ami alapján készülhettek rá. De készülök egy kis meglepetéssel, búcsúajándékkal is.

Áldás a Bibliából (18. dia)

Isten áldását állva vegyük magunkhoz:

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

Óratervezési sablon

IDŐ	AZ ÓRA FÁZISAI ÉS TARTALMA	SZERVEZÉSI MÓD/MUNKAFORMA	MÓDSZER	ESZKÖZÖK
11:45	Liturgikus kezdés: Köszönés Áldás-békesség. Istennek dicsőség. Köszöntés	Csoportmunka Frontális	előadás	ppt 2. dia

	„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)			Biblia
11:46	Ismétlés „Hiszem a bűnök bocsánatát.” – Apostoli Hitvallás	Beszélgetés	előadás	ppt 3. dia
11:47	Asszociációk gyűjtése Google keresőbe a bűn fogalmat, képek	Egyéni munka	internetes keresés	mobiltelefon ppt 4. dia
11:48	Brainstorming Mi minden kapcsolódik a bűnhöz?	Csoportos munka	megbeszélés	ppt 5. dia tábla, kréta
11:50	Honnan van a bűn? Beszélgetsetek 2 percet a párotokkal! Az eredményeknek a téma feldolgozására előremutató kihangosítása.	Pármunka	megbeszélés	ppt 6. dia
11:52	Bibliai bevezetés Róm 7,21-23 feldolgozása	Frontális	előadás	ppt 7-9. dia
11:55	Bűneset átismétlése Biblia Projekt Teremtés I., 0,32-4,16	Frontális munka egyéni megfigyelési szempontokkal	filmvetítés	ppt 10. dia internetelérés link
12:00	Csoportos feldolgozás 1. Honnan a bűn? 2. Mi a következménye? 3. Mit ígér Isten a bűnnel kapcsolatban?	Csoportos munka	megbeszélés	ppt 10. dia

12:02	A tananyag összekapcsolása korábbi ismeretekkel Heidelbergi Káté 1. kérdés-felelet Evangélium hirdetése	Frontális	korábbi ismeretek aktivizálása	ppt. 11-12. dia
12:03	A téma elmélyítése példatörténeten keresztül szerep-azonosulás segítségével	Frontális csoportbeszélgetéssel gazdagítva	előadás megbeszélés	ppt. 13. dia
12:13	Összekapcsolás korábbi ismerettel: Tékozló fiú bibliai története Rembrandt: Tékozló fiú hazatérése	Frontális csoportbeszélgetéssel	előadás korábbi ismeretek aktivizálása szemléltetés	ppt. 14. dia
12:14	Személyes önkifejezés a témában öt érzék verssel	Egyéni munka Csoportos munka	kreatív írás megosztás	cetlik ppt. 15.dia
12:21	Összefoglalás: a keresztyének tanítását a bűnről	Frontális	előadás	ppt. 16. dia
12:23	Bűnbánó imádság dicsőítő énekkel	Egyéni munka	zenehallgatás	bluetooth lejátszó telefon spotify ppt 17. dia énekszövegek papíron
12:27	Házi feladat	Frontális	Előadás	
12:29	Áldás állva <i>„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen,</i>	Frontális	Előadás	ppt 18. dia

	<i>hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)</i>			
IDŐ	AZ ÓRA FÁZISAI ÉS TARTALMA	SZERVEZÉSI MÓD/MUNKAFORMA	MÓDSZER	ESZKÖZÖK
11:45	Liturgikus kezdés: Köszönés Köszöntés	Csoportmunka Frontális	előadás	ppt 58. dia
11:46	Ismétlés	Beszélgetés	előadás	ppt 59. dia
11:47	Asszociációk gyűjtése	Egyéni munka	internetes keresés	mobiltelefon ppt (60. dia)
11:48	Brainstorming	Csoportos munka	megbeszélés	ppt 61. dia tábla, kréta
11:50	Honnan van a bűn?	Pármunka	megbeszélés	ppt 62. dia
11:52	Bibliai bevezetés	Frontális	előadás	ppt 63-64. dia
11:55	Bűneset átismétlése	Frontális egyéni megfigyelési szempontokkal	filmvetítés	internetelérés link
12:00	Csoportos feldolgozás	Csoportos munka	megbeszélés	
12:02	Heidelbergi Káté 1. kérdés-felelet Evangélium hirdetése	Frontális	korábbi ismeretek aktivizálása	67-68. dia
12:03	Példatörténet	Frontális csoportbeszélgetéssel gazdagítva	előadás megbeszélés	69. dia
12:13	Tékozló fiú hazatérés	Frontális	előadás korábbi ismeretek aktivizálása	70. dia
12:14	Személyes önkifejezés a témában öt érzék verssel	Egyéni munka Csoportos munka	kreatív írás megosztás	színes cetlik 71.dia
12:21	Összefoglalás	Frontális	előadás	72. dia
12:23	Imádságos zárás	Egyéni munka	zenehallgatás	bluetooth lejátszó telefon

				spotify ppt 73. dia
12:27	Házi feladat	Frontális	Előadás	
12:29	Áldás	Frontális	Előadás	ppt 74. dia

BŰN

SAKADÉK ISTEN ÉS EMBER KÖZÖTT

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16)

KÖSZÖNTÉS

Visszatekintés

MIBŐL VANNAK AZ ALÁBBI RÉSZEK?

Hiszem az egyetemes
anyaszentegyházat,
a szentek közösségét.

a bűnök bocsánatát.

a test feltámadását
és az örök életet.
Ámen

Hiszem, hogy létezik az egyház,
egyetlen és egyetemes, ahol
egyenrangúak a tagok, és
hiszem, hogy én is tag lehetek.

Hiszek abban, hogy
Krisztusban megbocsátottak
bűneim.

Hiszem, hogy Isten fel akar és
fel tud támasztani a halálból, és
örök életet készít számomra is.

Egyéni munka

ÍRD BE AZ INTERNETES KERESŐBE A BŰN KIFEJEZÉST
ÉS SZŰRD LE A KÉPEKET!

 Keresen a(z) Google keresővel vagy adjon meg egy címet

Brain storming

- Mi jut eszünkbe a bűnről?
- Mi minden kapcsolódik ehhez a fogalomhoz Bennetek vagy a világban?

Honnan a bűn a világban?

PÁRMUNKA

Honnan a bűn bennünk?

Azt a törvényt találom tehát magamban,
hogy - miközben a jót akarom tenni -
csak a rosszra van lehetőségem. Mert
gyönyörködöm Isten törvényében a
belső ember szerint, de tagjaiban egy
másik törvényt látok, amely harcol az
értelmem törvénye ellen, és foglyul ejt
a bűn tagjaiban lévő törvényével.
(Róm 7,21-23)

Bűneset története

HONNAN A BŰN?
MI A KÖVETKEZMÉNYE?
MIT ÍGÉR ISTEN?

1. rész (1/2)

Teremtés

Heidelbergi Káté 1. kérdés-felelet

„Mi néked életedben és halálodban
egyetlenegy vigasztalásod?”

„...az én hűséges Megváltómnak, Jézus
Krisztusnak a tulajdona vagyok, aki az ő
drága vérével minden bűnömért
tökéletesen eleget tett s engem az
ördögnek minden hatalmából
megszabadított...”

ember

Isten

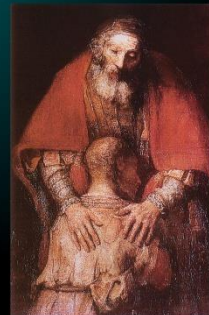
Jézus Krisztus

Isten ígérete beteljesedett!

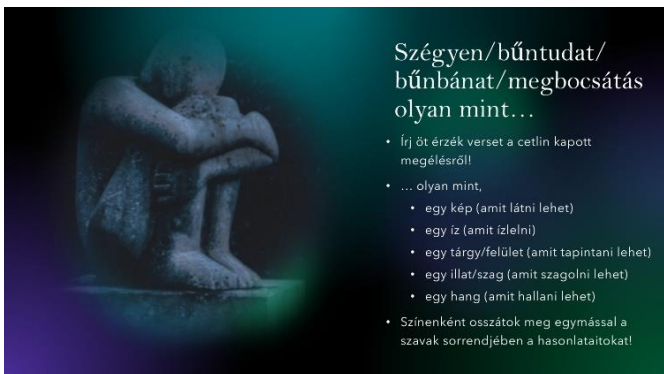

Egy mai történet...

Tékozló fiú története (Lk 15)

REMBRANDT: TÉKOZLÓ FIÚ HAZATÉRÉSE

Szégyen/bűntudat/
bűnbánat/megbocsátás
olyan mint...

- Írj öt érzék verset a cetlin kapott megélésről!
- ... olyan mint,
 - egy kép (amit látni lehet)
 - egy íz (amit ízlelni)
 - egy tárgy/felület (amit tapintani lehet)
 - egy illat/szag (amit szagolni lehet)
 - egy hang (amit hallani lehet)
- Színenként osszátok meg egymással a szavak sorrendjében a hasonlataitokat!

Bűn - kegyelem

„Az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztettet.” (Lk 19,10)

„Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minden gonoszságtól.” (1Jn 1,9)

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

Amikor
letesszük a
bűnünket...

LAUREN DAIGLE

YOU SAY
(PIANO/VOCAL
VERSION)

FROM THE ALBUM
LOOK UP CHILD

„Mert úgy szerette Isten a világot,
hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki
hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök
élete legyen” (Jn 3,16)

ÁLDÁS